

MAGYARÁG

Nyomda és kiadótulajdonos:
Pásztor Ede cég

VI. EVFOIYAM 176 szám.
1937 Junius 26 SZOMBAT

Ara 1 Lei

FUGGETLEN POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK MINDEN NAP

Alapította

PÁSZTOR EDE

Felelős szerkesztő
Kádár Miklós

SZERKESZTŐSEG és KIADÓHIVATAL
ORADEA, PIATA MIHAI VITEAZUL 4.

A német hajók elhagyták a spanyol vizeket

Az összes német ellenőrző hajók elhagyták a spanyol kikötőket és a Földközi Tengerre vonultak. Az „Admiral Graf Spee” német hadihajó is elindult a spanyol vizekre.

Ribbentropp tegnap Londonból Berlinbe utazott, hogy utasításokat kérjen a benémavatózói bizottságban való további részvételt illetően.

A német sajtó újabb fejleményekről így ír:

Völkischer Beobachter: „Ne jöjjenek azzal a váddal, hogy mi nem akartunk résztvenni a közös európai békemunkában. A kiindulási pont is rossz volt. Kíváncsiak vagyunk, hogy Angliát mit tett volna hasonló helyzetben.

Berliner Börsenzeitung: Németország ezentúl nem lesz kénytelen Eden feleslegesen bonyolult körültekintő eljárásra szorúlni.

Berliner Lokalanzeiger: Politikai örökség lenne azt feltételezni, hogy akadjon birodalom, amelyik megvárja, míg hajóit tényleg elsüllyeszti.

Négyszemközt

Örömet és reménységet váltottak ki a kisebbségekből a királyi szavak „megértő politikára van szükség a kisebbségekkel szemben”. Ofelsége, aki felül áll pártokon és napi torzsalkodásokon, világos és emberi szavakat kiáltott az ország népe és az ország politikusai felé. Kinek van abból öröme és haszna, hogy elválasztó vonalat húz a haza polgárai között? A hazának? Nem, csak a napi politikának és a napi politikuskoknak. Miért az a jobb hazafi, aki halált kíván a haza egy másik polgárának fejére? Vagy ha nem is halált, de gazdasági nyomorúságot. -- Ofelsége megálljt kiáltott a divatos kisebbségellenességnek a konjunktúra lovagjai felé.

6500 baszk gyermek..

Leningrad, junius 24. Az egyik angol gőzös fedélzetén 6500 baszk gyermek érkezett Leningrad kikötőjébe.

Leugrott a fáról, hogy magzatától megszabaduljon

Oradea, junius 24. Roşiori község csendőrsége jelentette az ügyészségnek, hogy Uri Margit nevű nő, aki harmadik hónapos áldott állapotban volt, leesett egy gyümölcsfáról és koraszülést hajtott végre, majd a magzat holttestét elásta a kertben. Az ügyészség elrendelte a vizsgálatot.

Önkéntesek

Az olasz önkénteseknek már ványtáblát faragnak. Feltéve, hogy nem igaz az, hogy az olaszok rendes sorkatonákat küldtek Spanyolországba, nem felelős a kormány az önkéntesek haláláért? De nemcsak az olasz kormány, hanem minden kormány? A polgár nem tudja mit csinál. Lelkesedik vagy elrenyhül olyan ügyekben, melyekhez semmi köze. Az állam felelős a polgárok cselekedeteiért. Minden államnak az lett volna a kötelessége, hogy megakadályozza az önkéntesek kiözönlését, nem az, hogy márványtáblázza őket.

Időjárás

Derült idő, kevés felhőzet. Nyugaton heves viharok.

Megalakult az új holland kormány

Hága, junius 24. A nemrégiben lezajlott hollandiai választások után, mely a katolikus konzervatívok és a szociáldemokrata párt győzelmével végződött, Colijn miniszterelnök beadta lemondását. A királynő az új kormány megalakulásáig Colijnt bízta meg az ügyek továbbvitelével és egyidejűleg megindította az új kormány megalakulása ügyében a tárgyalásokat. A királynő a tárgyalások folyamán újra Colijnt bízta meg a kormány megalakításával, aki a megbízatást vállalta. Colijn a mai napon megalakította az új kormányt, amelyben a miniszterelnökségen kívül, a külügyi tárcát is vállalta.

Van Zeeland

Van Zeeland nemcsak Belgiumot, hanem Franciaországot is képviseli az Egyesült Államokban. Sőt egy kicsit egész Európát is. A demokrata arculat egyforma, akár angol, akár francia akár német nyelven is szólal meg és akármilyen kormány ül jelenleg fölötté. A demokrata Európa békét akar és a béke előfeltételét, szabadságot és gazdasági együttműködést. Egy évvel ezelőtt Amerikának még az volt a külpolitikai programja, hogy elzárkózik Európától. Ma már segíteni hajlandó a világbéke megteremtésén. Ez a demokrácia munkája, a demokrácia érdeme. Van Zeeland ezt a demokráciát képviseli.

Mi újság Bucurestiben?

A kormány tagjai ma délután 10 órakor teljes minisztertanácsot tartottak, amelyen az alminiszterek is résztvettek. A minisztertanácsban Ofelsége elutasításával kapcsolatos intézkedéseket tárgyalták meg. Antonescu külügyminisztert, aki Ofelségét Varsóba kíséri, távolléte alatt Tatarescu, a Párisba utazó Anghelescu közoktatásügyi minisztert pedig

Nistor közmunkaügyi miniszter fogja helyettesíteni.

Ofelsége varsói látogatása alkalmából a lengyelországi fegyvergyárak legújabb modelljeit is meg fogja tekinteni. Ősztől kezdve rendszeres katonatiszt-csere lesz Lengyelország és Románia között. A román hadsereg tisztjeit, főként a lengyelországi motorizált hadosztályokhoz fogják kiküldeni.

Frontharcosok súlyos zavargása a belga fővárosban

Brüsszel, junius 24. A nemzetközi feszültség izgalmai közepette nagy idegességet váltott ki tegnap az a belga fővárosból érkező jelentés, hogy ott a szerdai nap folyamán véres uccai harcok folytak. Az uccai harcokat a belga front-harcosok robbantották ki, mert tiltakozni akartak egy amnesztia-rendelet ellen. E rendelettel a Van Zeeland kormány kegyelmet adott a ha-

boru „flamand árulóinak”. Az uccai harcok során husz ember súlyosan megsebesült s közel 150 a könnyebb sebesültek száma. A rend helyreállítása után a király fogadta a tüntetők egy küldöttségét. A delegáció tagjai követelték a Van Zeeland kormány azonnali lemondását és a parlament feloszlását. A király az alkotmányos lehetőségek között megígérte a kérés teljesítését.

Külföld:

1. Halál az albán lázadókra
2. Van Zeeland Párist is képviseli
3. 35 önkéntes halála

1. Tirana, junius 24. A Toto volt belügyminiszter által szervezett albán felkelés hat elfogott vezérének bűnperét most tárgyalja a tiranai bíróság. Az ügyész mind a hat vádlottra halált kért.

2. Van Zeeland belga miniszterelnök a Potunek folyón hajókirándulásra indult Roosevelttel. A hajón kezdik meg a gazdasági természetű tárgyalásokat. Van Zeeland tudvalevőleg nemcsak Belgium, hanem Franciaország és Belgium nevében is tárgyal.

3. Az olasz kormány tegnap nyilvánosságra hozta annak a 35 önkéntesnek a nevét, akik a spanyol polgárháborúban hősi halált haltak. Mussolini rendeletére a halottak nevét márványtáblán örökíti meg.

Látogatás az olaszliszkai csodarabbinnál, aki azt jósolja, hogy nem lesz európai háború

— A csodarabbi urnál sokan vannak — mondja a titkár — várni kell. Reggeltől napestig jönnek a látogatók. Itt még csak hagyján, de például ha Budapestre utazunk... Számokat kell adni a látogatóknak...

A titkár ur várakozás közben a csodarabbi eseteivel szórakoztat. Megtudom, hogy egy kassai házaspár Olaszliszkán felkereste a főrabbit és arról panaszkodtak, hogy „az ég nem áldotta meg frigyüket gyermekkel”. Friedländer Herman megáldotta őket és azzal bocsájtotta el a házaspárt útjára, hogy egy év múlva ő lesz a „keresztapa” Kassán a születendő kisfiúnak. Egy esztendő múltán azután a csodarabbi csomagolt és utazott. Titkárai, akik már régen elfeledkeztek a kassai házaspárról, csodálkozva kérdezték, hová készül?

— Kassára megyek, hogy egy kis ujszülöttet felvegyünk Ábrahám szövetségébe — válaszolta a rabbi.

Kassán a „szüde” már valóban várta a rabbit. Pontosan egy évvel a látogatás után, — egy síró kisfiu nyivákkolt a vendégcsereg közepén.

A rabbi áldása gyermekáldást szült.

A másik titkár veszi át a szót.

— Hát itt Oradeán? A kisfiu, aki tegnap járt itt és aki nem mert beszélni idegenek előtt. Lelki zavarai, gátlásai voltak. A rabbi megáldotta és amikor kijött a szobából, átszellemült, sugárzó arccal, megéredt a nyelve és pergett... pergett megállás nélkül.

Ki tudja, hány és hány csodatételt hallgathatnék még végig, ha a főrabbi személye körüli titkár ki nem jönne és nem jelentené, hogy be lehet lépni. A főrabbi ur fogad.

Az antiszemitizmusról

Az olaszliszkai csodarabbi fehérbevegyülő, hosszuszakállas pap, egy asztal előtt ül. Az asztal tele héber nyelvű könyvekkel. Van közöttük a rabbi saját kiadása zsoltharmagarázata, a Talmud többféle kiadásban. Ezekből meríti tudományát a rabbi. Azért persze meglepően tájékozott az aktuális kérdésekben is.

Az antiszemitizmusra tereljük a szót:

— Az igazi igazságosság még nem jött el — szegezi le a rabbi. — Ha az megienne ember és ember között nem lehetne felekezeti különbséget tenni.

Ez így nagyon szépen hangzik. Mégis konkrétizálni akarjuk:

— Mi az oka az antiszemitizmusnak?

A csodarabbi válaszol:

— A Talmud megmondja.

Ha a zsidók kivetkőznek valóságukból, gonosz embereket küld, akik ártsanak a zsidóságnak.

Elgondolkodik:

— Tizenhat évvel ezelőtt Berlinben jártam, az ottani zsidó templomban prédikáltam. Akkor megmondtam nekik: vigyázzatok, ti megtagadjátok zsidóságotokat. Ti csak németek akartok lenni. Baj lesz.

Igaz, baj lett. Jött Hitler. De vajjon csak ezért?

— Ha a zsidóság maga is nacionalista és fennen hirdeti zsidó mivoltát, ez fokozottan kiválthatja az antiszemitizmust — kockáztatjuk meg.

A csodarabbi tagadólág rázza a fejét:

— Nem. A zsidó ne tagadja meg vallását.

„Ez évben vége lesz”

Az antiszemitizmus olyan mint egy kelevény. Daganat Európa testén. A daganat nő

terjed egyik országtól a másikig, azután, amikor már teljesen megérett, egy tüszurás elég és vége: kipukkan. A kelevény már nagyon buha. Közel az elmúlása.

Ebben az esztendőben véget ér az antiszemitizmus és a hitlerizmus, megtörik ereje — ellanyhul.

Arcunkra lehet írva a hitelenség, mert a titkár, aki a beszélgetést végigasszisztálta meg jegyzi:

— Ha a főrabbi ur mondja, így lesz.

Öt évvel ezelőtt Olaszliszkán egy török miniszter kereszte fel a főrabbi urat. Átutazóban volt ott. Akkor háborus félelemben égett egész Európa. A mi rabbink megmondotta: nem kell félni, nem lesz európai háború.

Friedländer Hermann veszi át a szót:

— Most is azt mondom. Nem lesz európai háború.

Bár igaza lenne...

HIREK

VIZBEFULT — AZ EXPRESSZVONATON. Csodálatos szerencsétlenség történt egy amerikai expresszvonaton. A newyork-sanfranciskói luxusvonat, amely egy táncvagont és mozivagont is visz, beállított egy mozgó uszómedencét is. Az uszómedence 22 méter hosszú, 3 1/2 méter széles és 2 1/2 méter mély. A vasúti uszóda első san-franciskói útja alkalmával egy utas — megmagyarázhatatlan módon belefutott a bazenbe.

Nagy tűz a fővárosban. Tegnap reggel kigyulladt a bucarestii Calea Grivitein lévő Caracostea féle kötélgyár. A tűz nagy gyorsasággal terjedt, a gyúlékony anyagok egymásután lángra lobbantak és a gyárépület néhány perc múlva valóságos tüztenger képét mutatta. A kivonult tűzoltóság a szomszédos épületeket sem tudta megmenteni és így egy mechanikus műhely, valamint a Sfinta Paraschiva egyház paplakja is a lángok martaléka lett. A hatóságok elrendelték, hogy a még mindig füstölő épületek közvetlen közelében lévő házakból a lakókat kikapasszák. A tűz oka ismeretlen.

LELEPLEZETT KOMMUNISTA SZÖVETKEZÉS. Budapestről jelentik, hogy hosszabb megfigyelés után sikerült egy kommunista társaságot leleplezni, amely a Kertész utcában tartotta összejövetelét. 50-60 embert vettek őrizetbe, kihallgatásuk után kilenc jölsimert

kommunistát letartóztattak, a többi szabadon engedték. Az összejövetel célja volt propagandát kifejteni az ifjú kommunisták között. — Megállapították azt, hogy nagyobb összegű pénz fellett rendelkeztek, amely külföldi eredetű.

Halálra forrázta magát egy kisfiu. Checes községből jelentik: Jokoi Zahila másfél éves fiúcska belenyult egy forró vízzel telt edénybe és azt magára borította. A fiúcska másodfoku égési sebeket szenvedett és borzalmas kínok között meghalt. A vizsgálat megállapította, hogy a kisfiu haláláért nagyanyját terheli a felelősség, aki nem vigyázott az unokájára.

FOLDRENGÉS! Budapestről jelentik: A magyar földtani intézet készüléke tegnap 9800 kilométernyi távolságban földrengést jelzett, amely két és fél órán át tartott.

Berlinben letartóztatták a német keresztény ifjuság szövetségi elnökét. Berlinből jelentik: Az „United Press” tudósítója szerint a német rendőrség letartóztatta Thadden dr.-t, a német keresztény ifjuság szövetségi elnökét. A letartóztatás okairól semmit se közöltek. Általános az a vélemény, hogy Thadden az úgynevezett hitvalló protestáns-egyház kebelében folytatott működésével vont magára a nemzeti szocialista uralom vezetőinek neheztelését.

RUMBA-JEGY

SZELVENY

ötödik széria

28

Aki a folytatólágon megjelenő számokat összegyűjti, résztvesz a „Rumba” játékban

1937, május — június — július

PARDON

Incület helyettes miniszterelnök ur kedves beszédére — vissza kell térnünk. Besarábiában mondotta ugyanis vasárnap: négy év alatt husz községi istállót építtettem... A helyettes miniszterelnök ur szavaira helyeslően bólintottak a községi lovak és marhák. Tény, hogy az utóbbi évben a liberális kormány több áldozatot hozott a mezőgazdaságért mint azelőtt összesen. De hogyan emlegetheti a községi istállókat éppen Besarábiában, ahol még a verebek is arról panaszkodnak, hogy évek óta sem egészségügyi, sem más be rendezkedésre egy lejt nem áldoztak. A községi lovak és marhák bizonyára elégtétellel — költöztek be az istállókba, de az emberek kinnmaradtak a fagyos földön és nem tudnak tapsolni a miniszter ur atyai gondoskodásának.

Ne bántsátok a végrehajtót aki szőnyeget lopott.

Lehet, hogy a legrendesebb hivatalnokok egyike, sok között ő még különbnek számítható esetleg. Meg kell gondolnunk ezt a tettet. E sorok írója járt már adóhivatali raktárban. Ott heverték egymás hegyén-hátán a konzol tükrök szőnyegek, kávé asztalok, képek keretek minden, minden, ami egy rendes család házában előfordul. Mindennek tetején a nagy kietlenség. Senki, de senki nem érdeklődött a sok finom holmi után. Egy-egy családot tönkre tett ezeknek a holmiknak az elhurcolása, de ugyanakkor a kutya sem törődött velük, senki sem akadt, aki megvegye azokat. Az állam — rossz befektetést csinált, amikor a holmik elcipelésére adta a fejét. A sűrűn megismétlődő árverések lenyomták az ingóságok árát, sőt a végén megtöltötték a piacot, annyira, hogy minden értékét veszítette. Nem volt már kereslet...

Egy ilyen „megelt” hűgőlatban vitte el a végrehajtó saját lakására a lefoglalt szőnyeget. Ki dob rá követ? Szomorú idők szomorú bűnöse ő kimutathatja a tárgyalásán hogy az, amit lopott, voltaképpen nem is volt érték. Ugy se tudták volna elárverezni.

Nagy előkészülettel várják Őfelsége látogatását Varsóba

A lengyel fővárosban nagy előkészületek előzik meg Őfelsége II. Károly király és Mihály nagyvajda látogatását. -- Az uralkodó különvonata 27-én reggel érkezik lengyel földre, ahol ünnepélyesen fogadják. A délután folyamán megérkezik a királyi különvonat Varsóba, ahol Moscieki köztársasági elnök, a miniszterelnök, a szenátus és Kamara elnökei, valamint a minisztérium tagjai fogják üdvözölni. A királyi fenség ezután autóba száll s Moscieki elnökkel a köztársasági palotába hajt. Mihály

nagyvajda az udvari marsallal fog egy autóba ülni. Este gálalást lesz a király és Nagyvajda tiszteletére az udvarnál. Másnap meglátogatják Lengyel ország legnagyobb és legmodernebbül felszerelt repülő és gyakorló terét, hol diszes katonai felvonulás lesz. 28-án a király meg fogja látogatni az 59-es gyalogezredet, mely az ő nevét viseli. Visszatérésre 30-án fog sor kerülni. Visszatértében az uralkodó Krakóban kiszáll, ahol megkoszorúzza Pilsudszky marsall sírját.

Sok munka és fejfájás

ez nagyon kellemetlen napnak ígérkezik! Azonban - szerencsére - létezik pyramidon tablettal így nem kell tovább tűrnie a kínzó fájdalmakat - - -

Pyramidon

tabletta gyorsan segít.

Figyeljen a "Bayer"-keresztre, amely megvédi az utánzatoktól!

Véres zavargások egy angol gyarmaton

London, június 24. Az Anglia birtokában álló Trinidad szigeten óriási méretű zavargások törtek ki. A kőolaj ipari munkások sztrájkba léptek s hatalmas tüntetéseket rendeztek a kormányzás ellen. Egyik angol hajó a tegnapi nap folyamán 150 tengerészt hajózott ki a rend fentartására. Spyne és Rio Quarro városok pályaudvarait a zavargók teljesen fölperzselték. Anglia legnagyobb cukorgyáranak, a Szt. Magdolna gyárnak a helyzete ismeretlen. A zavargók elvágták az összeköttetést a külvilággal. Port of Spain-ban nagy benzinhány van, az autók forgalma teljesen megszűnt.

Amerika „békére” készül

Az amerikai Egyesült Államok két darab 30.000 tonnás hadihajót épített.

Pincérsztrájk Párisban

Páris, június 24. Párisban a szocialista kávéházi és éttermi alkalmazottak szombaton sztrájkba lépnek.

Gyermekhulla a Crisulban

Oradea június 24. Az ineuai esendőrség telefonon jelentette az ügyészségnek, hogy Bondar József 8 éves gyermek holttestét kifogták a Crisulból. A kisgyermek fürdés közben fulladt a folyóba.

VILLAM CSAPOTT A RADIOBA S AZ EGÉSZ SZOBABERENDEZEST ELHAMVASZTOTTA. Braşovi tudósítónk jelenti: Az elmúlt napi zivatarok Braşovban is rengeteg kárt okoztak. Az árvíz súlyosan megromlalta az uttestet és sok helyen százméteres körzetben felbontotta a gyalogjáró burkolatát. Egy villám egy Apolda uccai ház rádióantennájába csapott bele. Onnan lefutott Stanciu Gheorghe lakásába s a rádiót valamint a szobaberendezést teljesen elhamvasztotta. Emberéletben különös szerencse folytán nem esett kár.

Tovább folyik a tisztogatás Fehéroroszországban

Fehéroroszországban tovább folyik a tisztogatási manőver. Tegnap felfüggesztették állását Hikali főbiztost, Gyakov közoktatásügyi biztost, Mibkin sajtóügyosztályi főnököt és Vlasinszki biztost. Menesztették a hivatalos lap 24 szerkesztőjét is. A birtokokon és egyéb

munkaterületeken eddig 167 letartóztatást eszközöltek. Letartóztatták az ukrán szovjet legfelsőbb bíróságának elnökét is. Sztalin egyes külföldi lapok szerint emlékiratban fog megemlékezni a tisztogatási folyamatról.

Egy esztendei fogházra ítélték egy volt aradmegyei főszolgabíró

Arad, június 24. Az aradi törvényszék második tagozatánál ma tartották meg a főtárgyalást abban a sikkasztási bűnpörben amelynek vádlottja Dobai Gábor egykori pecicai főszolgabíró volt. A mai bírósági tárgyaláson a vádlott nem jelent meg és így az ítéletet távollétében hozták meg.

A bűnügy már körülbelül 6 éve húzódott, a tárgyalást — azonban egyetlen alkalommal sem lehetett lefolytatni, mert a volt főszolgabíró nem jelentkezett. Az új büntetőtörvény azután módot nyújtott az igazságügyi hatóságoknak, hogy Dobai Gábornak ezt az ügyét végleg lezárják. A helyzet t. i. az, hogy Dobai több alkalommal összeütközésbe került a törvénnyel és mióta a II. Carol büntetőtörvénykönyv életbelépett, már tárgyalták

másik bűnügyét is távollétében. A mostani esetben a vádirat szerint Dobai Gábor 1931 — 32-ben 50.000 lej értékű, úgynevezett zootechnikai bolyeget használt fel különböző okmányokon,

a pénzt azonban saját céljaira használta fel.

A bíróság több tanút idézett be és hallgatott ki és ezeknek nagyrésze terhelő vallomást tett a volt pecicai főszolgabíró ellen. A bizonyítási eljárás befejezése után az ügyészség súlyos büntetés kiszabását kérte. A bíróság sikkasztás büntetésében találta bűnösnek és

1 esztendei fogház és 2000 lej pénzbüntetésre ítélte.

A bíróság ezenkívül kötelezte Dobai Gábor volt főszolgabíró, hogy az elsikkasztott 50 ezer lejt fizesse vissza.

A nap kérdése

A napokban hazaérkezik Maniu Gyula, a Nemzeti Parasztpárt tényleges elnöke. — Külföldi utja alkalmából reméljük sikerült egyet — mást elsajátítania olyan tudományból, melyhez eddig hozzá sem konyított. — Reméljük, látta, hogy politikusnak hogyan kell megalkudnia az adott helyzettel, hogyan kell engednie a legnagyobb bűnből, amit politikus elkövethet, a taktikai merevségből, (ami nem azonos az elvi merevséggel). Ragyogó példáját láthatta a politikai önfeláldozásnak éppen a francia Népfőnt körül. Megláthatta a külföldi példából, hogy a demokrácia megőrzése pártjának történelmi feladata és az elvi nem-tisztaság a tökéletes csődhez vezet. Láthatta mi az, elárulni a politikai hitet, láthatta, hogy a bűnhődés érte még a bűnnél is nagyobb. Láthatta! De tanult-e a példából Maniu?

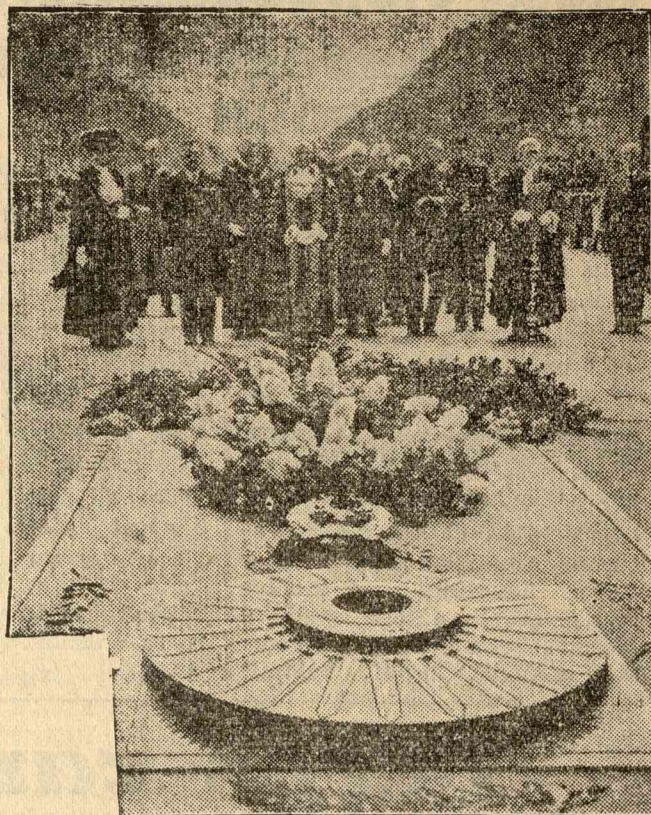
Halálos végű autógázolás Arad főterén

Arad, június 24. Halálosvégű autógázolás történt tegnap Arad főterén. A Druca uccából a Főterre akart kifordulni egy bucaresti jelzésű 3451 rendszámú luxusautó. Ugyanabban a pillanatban haladt át az uttesten Raicu Zsófia, 42 éves piaci árus. Az autó túlkölésére az asszony hirtelen visszalépett a járdára, de a kezében levő napernyő beleakadt az autóba és maga után rántotta az asszonyt is, aki olyan szerencsétlenül esett a hirtelen fékező autó alá, hogy súlyos koponya sérülést szenvedett. A kihívott mentők az egyik közeli kórház felé igyekeztek az eszméletlen asszonnyal, aki azonban utközben, a mentőkocsiban meghalt.

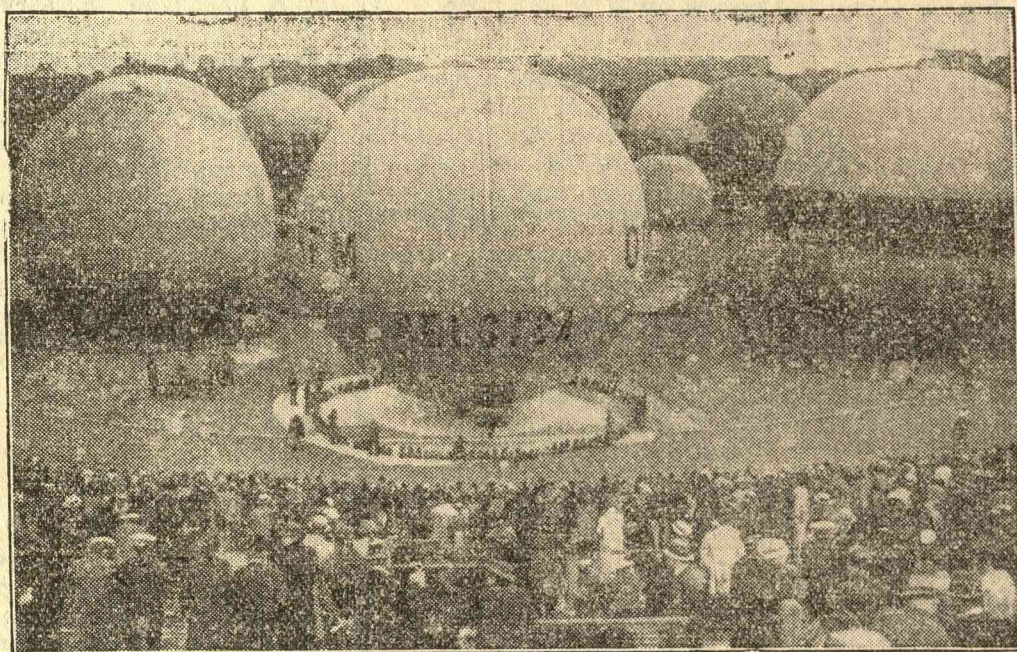

A francia kormányválság

Balra Leon Blum a lemondott, jobbra Chautemps, az új miniszterelnök.

Londoni küldöttség Párisban az ismeretlen katona sírjánál

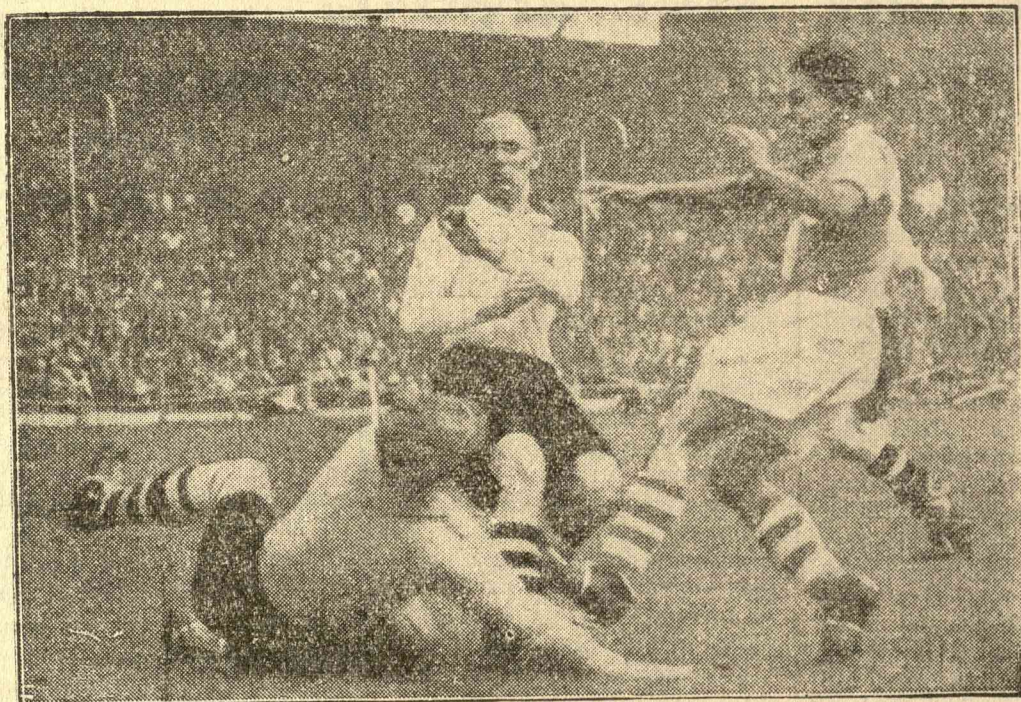
Ballon ünnepségek Belgiumban

A belga kormány a repülés népszerűsítésére, kötött ballon ünnepélyeket rendez.

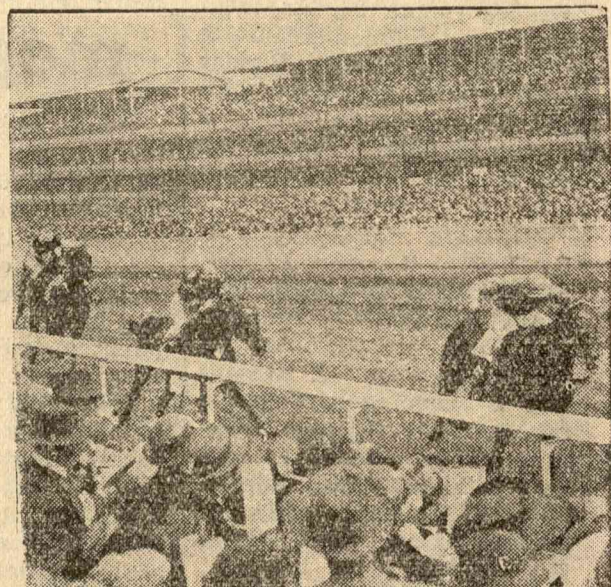
Bilbaotól északra

még a kormány kezén van néhány város.

Az amsterdami stadionban

megtartott Közép-nyugat-Európa—Nyugat-Európa mérkőzés egyik izgalmas jelenete

Verseny az Ascot-i aranykupáért

A nemzetközi lóversenyen ezrekre menő közönség nézte végig az izgalmas küzdelmet

Európa sorsdöntő órái

Németország és Olaszország visszavonták hajóikat a spanyol vizekről, de nem lépnek ki a benemavatkozási bizottságból

Oradea, június 24. Az európai diplomácia két nap alatt izgalmas percekét élt át. A német diplomaták, — mint ismeretes, — bejelentették, hogy Németország visszavonja hajóit az ellenőrzéstől és flottatüntetés rendez a valenciai kormány ellen. A „flottatüntetés” a németek szerint felvont ágyukkal történne, de ez nem jelenti azt, hogy Valenciát bombázni fogják. Ugyanakkor Olaszország is bejelentette, hogy hajóit visszavonja a spanyol vizekről. A két bejelentés világszerte mély benyomást keltett, mert ebből azt a következtetést vonják le, hogy Németország, valamint Olaszország kilép az ellenőrző bizottságból, ami a tervezett flottatüntetéssel együtt a háború pánikszzerű hangulatát teremtette meg a világpolitikában. A helyzet mára némileg enyhült, amennyiben Neurath a berlini angol követnek kijelentette, hogy a hajók visszavonása nem jelenti azt, hogy Németország visszavonul a be nem avatkozási bizottságból. A helyzet tehát most az, — hogy Németország, nyilván a francia belpolitikai helyzet megszilárdulásának hatása alatt, ismét enyhített merev álláspontján. A kritikus helyzetet és fordulatot az angol alsóház izgalmas vita közben tárgyalta, melyről az alábbi tudósítást közöljük:

EDEN: a német birodalom nem gondol más intézkedésekre

London, június 24. Eden külügyminiszter az alsóházban ifjú Henderson Athur képviselő kérdésére válaszolva kijelentette, hogy a tegnapi tanácskozásokon, — amelyek a Leipzig német csatahajó elleni támadások ügyére vonatkoztak, — sajnos, nem sikerült a követendő lépések tekintetében meg egyezéssel jutni.

— Neurath báró kijelentette — mondotta Eden külügyminiszter — hogy a német lépés célja a helyzet súlyosbodásának elkerülése és a német birodalom nem gondol más intézkedésekre.

Az angol kormány örömmel ismeri el ezeket az indokokat s azt a következtetést vonja le, hogy Németország ezzel a lépéssel nem vonja ki magát a semlegességi megállapodás és a benemavatkozási bizottság munkája alól.

A továbbiakban elmondotta Eden külügyminiszter, hogy az olasz nagykövet is közölte kormányának elhatározását, hogy visszavonul az ellenőrzés munkájától.

Henderson képviselő: Mivel a két kormány elhatározása súlyos folytonossági hiányt eredményez az ellenőrzés munkájában, megigérheti-e a külügyminiszter ur, hogy más kormányok közreműködésére lépéseket tesz?

Eden: Ezt a kérdést meg kell fontolnunk. Remélem a Ház megérti annak fontosságát, hogy a német kormány nem gondol más intézkedésre, mint arra, hogy visszavonul az ellenőrzés munkájától.

Küld-e hadsereget Németország Spanyolországba?

Lloyd George: Milyen hatással lesz a két kormány elhatározása a semlegességi politikára, ahogyan azt Anglia értelmezi? Az olasz és német kormányok vajjon tiszteletben tartják azt a benemavatkozási egyezményt, amelyet Angliával és Franciaországgal kötöttek s nem-e küld valamelyikük hadsereget Spanyolországba? A kérdés természetesen a hadiszállításra is vonatkozik.

Eden: Nem. Ahogyan én értelmezem, Németország nem gondol erre.

Az ülés további során Lennox-Boyd és Emmot képviselők kérdéseire válaszolt Eden és kijelentette, hogy az angol kormány most tanulmányozza a salamancai hatóságoknak ama jogosult előterjesztését, hogy Anglia adja meg a felkelőknek

azokat a jogokat, amelyek a hadviselő felet megilletik.

Lennox-Boyd: Meg lehet adni ezeket a jogokat a felkelés helyességének elismerése nélkül? Nem lenne könnyebb az érintkezés felvétele Franco tábornokkal, ha rendes külképviseleti kapcsolatot létesítenénk a 14 millió spanyol felett uralkodó kormánnyal.

Eden: A kérdés első felére igennel válaszolok az ügy azonban olyan bonyolult, hogy érdemi választ nem adhatok.

Valenciai jelentés közli, — hogy a spanyol köztársaság kormánya minisztertanácson foglalkozott a nemzetközi események fejlődésével és a minisztertanácsról félhivatalos közleményt bocsátottak ki. — Eszerint a kormány miután alaposan megvizsgálta egyes hatalmak magatartását, megfelelő intézkedéseket tett, hogy bármilyen fordulat következzen be, ez ne érje váratlanul.

Nyilvánvaló, hogy a közlemény eme része Németországra céloz. Hangsúlyozza a félhivatalos jelentés, hogy a köztársasági kormány sem fogadhatja el fenségjogainak megcsorbitását, az uralma alatt álló területek elleni fellépést és visszautasít minden olyan kísérletet, amely bármiképpen is akadályozhatná nemzeti védelmének ellátásában.

Német léghajót leszállásra kényszerítettek csehszlovák területen

Berlin, június 24. Most folyik le Franciaországban a Gordon-Bennet hagyományos léghajóverseny, amelyre ezúttal is sok állam nevezett be. Az idei verseny azonban kellemetlen epizódot is hozott, amelynek előreláthatólag diplomáciai folytatása lesz. A versenyen két német léggömb vett részt, amelyek 24 órával ez előtt indultak el Brüsszelből és a „Chemnitz 10” nevű léghajó Prága közelében leszállt. Később a „Hildebrand” is leszállt Königrätz és Josefstadt között. Mint utólag kiderült, a versenyben résztvevő német léghajók — nem önszántukból szálltak le.

Rendőri repülőgépek üldözöbe vették és leszállásra kényszerítették őket.

Amikor a léghajó ötven méternyire volt a földtől, a repülőgép eltávozott abban a biztos tudatban, hogy a léghajó kiköt, később azonban a léghajó újból nagy magasságba szökött. Ekkor új üldözés vette kezdetét. A német léghajó végül megadta magát sorsának és kikötött.

A német versenyzők az eset-

ről jelentést tettek a Gordon-Bennet emlékverseny rendezőségének.

A prágai nemzetvédelmi minisztérium hivatalos jelentést adott ki arról, hogy miként történt a „Hildebrand” német léggömb leszállása csehszlovák területen. Eszerint Novák Ferenc pilóta parancsot kapott a perini légi kikötő vezetőjétől, hogy állapítsa meg azoknak a Németország felől érkező léggömböknek rendszámait, amelyek a Gordon-Bennet kupáért versenyeznek. Novák pilóta köztülrepülte a léggömböket és

kezével üdvözölte azok vezetőit.

A nemzetközi szabályok értelmében, ha egy pilóta leszállási parancsot ad ki, akkor rakétát kell kibocsátania. Novák sem rakétát nem bocsátott ki, sem pedig nem végzett olyan mozdulatokat repülőgéppel, amelyek azokat haladásukban akadályozták volna. Ezt a tényt igazolja az is, hogy a két másik léggömb tovább folytatta útját és

a „Hildebrand” nevű léggömb csak pilótájának tévedéséből szállt le.

Feljegyzésre érdemes

néhány igazság, mely a külpolitikában most napvilágra került. Természetesen az események zűrzavarából nem könnyű feladat kihámozni a történetek voltaképeni lényegét, mely ez: az orosz és francia belpolitikai helyzet arra indította Németországot, hogy belpolitikája megerősítése végett ismét olyan lépéseket tegyen, melyek a német tömeget bámulatba ejtsék és a német erő és erélyről új képzeteket teremtsenek. A kísérletnek azonban némileg csődöt mondtak, — amennyiben Franciaországban váratlanul — tudniillik a németek szerint váratlanul, de nem a maga valóságában — megerősödött a Népront. Erre Németország, mely tegnap még a legintrazingensebb magatartást tanúsította, ma kijelentette, hogy hajóit visszavonja ugyan a spanyol vizekről, de nem lép ki a benemavatkozási bizottságból. Éppen csak az ellenőrzésben nem vesz részt. Az ellenőrzés ugyanis német részről fölösleges, mert hiszen saját magát nem őrzi ellen, — másrészt sokba is kerül. Németországban pedig új jelsz ez is: spórolni.

Nemcsak a tökéletes profil fogvere a nőnek!

Ugyanolyan fontos, hogy az arc borsos, friss, üde és tiszta legyen. Ennek elérése egyedül csak a Floreal krémekkel és puderekkel lehetséges. A Floreal krémek és puderek teljes biztosítékot nyújtanak Önnek arra, hogy arcára sima és üde lesz, mert a legelőkeltebb gyógyhatású nyersanyagokból készülnek. Az arcot ápolják és kiválóan tapadó képesek. Floreal krémek 40 lei tégelyenként, Floreal puder 30, 50 és 90 lei. — A Floreal cikkek főraktára: Pap Drogueria Oradea, Bulvardul Regele Ferdinand No 9. Telefon 6-56.

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetés ára szavaniként 2 lei. A legkisebb hirdetés 10 szóig 20 lei.

A rumba-igazolójegyzék szelvényei ellenében 10 szavas apróhirdetést 10 leiert közölünk.

Megkezdődött a nagy árkedvezmény

Róna fényképésznél
6 drb. művészi lev. lap csak 80 lei, ugyanaz, ami a kirakataimban látható. **Sr. Alexandri 4**

ÁLLÁS

Jómegjelenésű intelligens ügynök akvizíciós munkára. privát házak látogatására, garantált legkevesebb 4000 lei havijövedelemmel felvétetik. — **Cim a kiadóban. 2022**

Mindenes főzőnőt hosszú bizonyítvánnyal **felvesz dr. Lengyel, Str. Avram Jancu 13. 2043**

Keresünk Mediaş részére, megbízható, garanciaképes lapbizományost július 1-re. Ajánlatokat a kiadóba kérünk. **1975**

Könyvkötészetbe tanuló lányt felvesz a Pásztor nyomda. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Lapkihordót Oradea területére bevezetett helyekre fix fizetéssel és mellékjövedelemmel a kora esti órákra azonnal felvesz a Friss Ujság. Gyakorlattal bírók és nyugdíjasok előnyben. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

VETEL-ELADÁS

Eladó a Str. Francezán egy telek. Értekezni d. u. 2-4 között Str. Franceza 12. **1955**

Cukrászoknak tortalap, paszálvétel nagy választékban a pirtálca, mignon papírok, papírgolcsóbban Pásztor Ede cég papíráruházában. **7040**

Téglából épült magánház sürgősen eladó. Colonia Devics Str. Fagului No. 1. **2037**

LAKÁS

Egy szoba konyha azonnalra kiadó. Str. Wilson 14. **2014**

Szenzációs újdonság!

3 „Prymus” system benzín-gáz-**őzőgép, „Micu” pumpa és előmelegítés nélkül működik, egy szál gyutával üzemképes. 1 drb ára 80 lei. — Vízszeladóknek megteleelő engedménnyel!**

Vidékére 14 lei portó hozzászámításával **Stern József vaskereskedés Oradea, Piața Mihai Viteazul No. 2.**

KÜLÖNFÉLE

Multat, jelent, jövőt mondok 20 lejért és bármilyen bajaidban segíteni tudok. Str. Moldova 58-a. Oradea.

Bérbeadó 2 szobás, fürdőszobás, parkettás urilakás (magánház) cca 1 és fél hold értékes gyümölcsös, kertészetnek alkalmas területtel a Iosia telepén Berthelot uti villamos megállótól 10 percre. Bérbeadó hosszabb időre is. Érdeklődni lehet Kortsmáros Lászlónál, str. Pasteur 13. Telefon 85. **1970**

„Az apám hazudik:

Nem érzelmi, hanem anyagi okok miatt lőtte le Stravolcát”

A mérénlyő 17 éves fiának érdekes nyilatkozata

București, június 24. Ma délelőtt a hatóságok folytatták a vizsgálatot Tonegaru bűnügyében. Mindinkább az a meggyőződés alakul ki, hogy érzelmi okok csak igen kis mértékben játszhattak közre a tragédiában és inkább csak ürügyül szolgálnak. Feltevés szerint anyagi érdekek késztették Tonegarut tette elkövetésére. Több tanút hallgattak ki, akik jelen voltak a veredésnél. Tonegarut ma délelőttben a rendőrfőnökségre szállították abban a véres ruhában, amiben gyilkossági kísérletét elkövette. Beidézték ma délelőttre Florica Zorila kisasszonyt is, aki azonban nem

jelent meg. Elrendelték elővezetését.

Tonegaru 17 éves fia ma nyilatkozott az egyik fővárosi lapnak és hazugságoknak nevezte apja azon állítását, hogy Stravolca együtt élt volna anyjával.

— Barátok voltak, ennyi az egész — mondja a fiú, aki szerint apja és Stravolca között pénzübeli ellentétek merültek fel. „Az esküdteknek mindent elmondok” — mondotta a fiatal Tonegaru, aki már régóta külön él apjától.

Stravolca állapota egyébként a sebészeti beavatkozás után valamivel javult.

Japánban ellenőrzik a bankbetéteket. A Hoch nevű lap jelentése szerint a japán pénzügyminiszter elhatározta a japán bankoknál lévő bankbetétek és bankletétek ellenőrzését abban a reményben, hogy ezen ellenőrzés hatása alatt a bankbetétesek elhatározzák magukat az ujonnan kibocsátásra kerülő japán kincstárjegyek jegyzésére, melyek a hatalmas költségvetési deficit eltüntetésére szolgálnak.

A szélsőjobb oldali Kémeri Nagy Imre ellen eljárás indult izgatás miatt. Budapestről jelentik: A rendőrség szombaton éjjel Kispesten több hangosan viselkedő ittas fiatal embert igazoltatott, akik az internacionálét énekeltek. A fiatalembereket, közöttük Kémeri Nagy Imrét, az ismert szélsőjobb oldali magyar diákvezért is előállították a rendőrségen. Itt Kémeri kihallgatása során elmondotta, hogy mulatott, sokat ivott és lehet, hogy az Internacionálét énekelte. A szélsőjobb oldali diákvezér és társai ellen kommunista izgatás címén eljárás indult.

Felöklelt egy asszonyt a megvadult tehén. Timișoaráról jelentik: Súlyos baleset történt az V. kerületi mehalai

temetőben. Laub Éva, a temetőgondnok 31 éves felesége ki akarta hajtani a tehenet a temető melletti rétre, az állat azonban megijedt valamitől, hirtelen megvadult, majd földre döntötte a szerencsétlen asszonyt s felhasította a hasát. A megdühödött állatot a segélykiáltásra elősiető temetőőr fékezte meg. A szerencsétlen asszonyt isszonyu kínok között a Bega szanatóriumba szállították. Az orvosok megállapították, hogy a tehén Leubné hasát valósággal felmetszette és olyan súlyos sérüléseket okozott, hogy azonnali műtétet kellett végrehajtani az asszonyon. Állapotát változatlanul súlyos.

MAGASAK AZ ÁLLAMI BEVÉTELEK. A pénzügyminiszter tudvalevőleg rendelkezett arról, hogy az adók fokozott ütemű behajtására avval az indoklással, hogy az utolsó hónapokban az állami bevételek nem kielégítőek. Ezzel szemben a statisztika azt mutatja, hogy a napi állami bevétel átlaga az idén 20 millióval haladja meg a tavalyi átlagot, a repülőilletékek bevétele pedig eddig 30 százalékkal magasabb mint tavaly.

Sport

Kész a svédek elleni válogatott

Tegnap számunkban már közöltük, hogy a válogatóbizottság milyen csapatot jelölt ki a svédek ellen, ez a csapat mindössze csak egy helyen tér el a tegnap közölt összeállításunktól. A jobbszélső posztjára Georgescut, az FC Rapid csatárát jelölték. Csodáljuk a válogató bizottság eljárását, — amikor az FC Rapid az egész szezonban nem szerepelteti Georgescut, hanem a jobb formában lévő Moldoveanut játszatja, akkor a válogató bizottság egy ilyen fontos mérkőzésre

mégis öt állítja be. Egyébként Romániát vasárnap a következő 11 fogja képviselni: David, Bürger, Albu, Vintila, Juhász, Rafinszky, Georgescu, Kovács, Barátky, Bodola, Dobay.

A svéd-román mérkőzés előtt Románia B. válogatottja játszik, amely a következő játékosokból áll:

Negru, Felecan I., Dragomirescu, Lazar Pop, Nistor Gruin Ploesteanu, Cociuban II., Felecan II., Gică Popescu.

Ellenfele a pozsonyi Bratislava lesz.

Praszler a Hungáriában?

Praszlerért, a volt Phoenix játékosért tavaly nagy harc volt, pályázott rá a CAO, Juventus és az AMEFA. Végül az aradiak nagyobb anyagi áldozatokat hoztak érte és így AMEFA játékos lett. Praszler nagyszerűen bevált és már

többször kombinálták a válogatottba. Az AMEFA komoly ajánlatot kapott a Hungáriától és így felküldte Praszler Budapestre próbajátékra. Döntést még nem hoztak a pesti kétférek Praszler átvételére.

Rádió műsor

SZOMBAT

București: 7.30: A reggeli műsor közvetítése 10.30: Hírek, folyóamhírek és vízállásjelentés 13: Gramofonlemez 13.25: porthireknek adása 13.40: Gramofonlemez 14.15: Hírek közvetítése 14.30: Gramofonlemez 15: Hírek 16.45: Előadás Románia ébredése 19: Katonazene 20.15: Előadás 20.35: (Radio Románia) Hanglemezek. 20.45: (Radio București): Román dalok. 21: Rádióposta. — 21.15: Táncest 22.45: Hangverseny 23.30: Hírek, sport. 23.45: Hírek külföldre németül és franciául 23.55: Közlemények.

tül és franciául 23.55: Közlemények.

Budapest I. 7.45: Torna Utána: Gramofon 8.20: Étrend 11: Hírek 11.20 és 11.45: Felolvasás 12.10: Vízjelzőszolgálat 13: Déli hánagszó 13.05: Balalajka zene 14.30: Hanglemezek. 17.15: „A tintanyaló” Mese. 18: „A Himnusz és a Szózat megzenésítői” 18.55: „A rilai kolostorban” Előadás 19.25: A rádió szalonzenekara 20.30: „Barátom, a kalandor” Elbeszélés 21: Tarka est 23: Hírek. 23.20: Hangversenyzenekar — 24.20: Cigányzene 1.05: Hírek külföldi magyarok számára.

NYOMATOTT PÁSZTOR EDE CÉGNEL ORADEA